

No: 2011/58**Tarih:** 21.12.2011

Konu: 88 Seri No'lu Gider Vergileri Genel Tebliği yayımlanmıştır.

Özet: 17.12.2011 tarih ve 28145 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 88 Seri No'lu Gider Vergileri Genel Tebliği'nde; Hizmet Vergisi (Banka Muameleleri Vergisi) Beyannamelerinin bankalar tarafından tek merkezden verilmesine ilişkin açıklamalar ile konut finansmanı kapsamında yapılan sigortalarda banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) istisnası uygulamasına ilişkin açıklamalar bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

1- Bankalar Tarafından Hizmet Vergisi (Banka Muameleleri Vergisi) Beyannamesinin Verilmesi

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 44 üncü maddesinde, BSMV'nin vergiye tabi olayların vuku bulunduğu yer vergi dairesince tarh olunacağı, bu Kanunun beyannamenin bir merkezden verilmesine izin verdiği hallerde verginin beyannamenin verildiği yer vergi dairesince tarh olunacağı, iş gerektirirse Maliye Bakanlığının vergilemede kolaylığı ve güvenliği sağlamak maksadı ile tarh yerini tayin etmeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 45 inci maddesinde, BSMV'nin mükelleflerin yazılı beyanı üzerine tarh olunacağı, 47/a maddesinde, her mükellefin bir ay içindeki vergiye tabi muamelelerini bir beyanname ile ertesi ayın 15 inci günü akşamına kadar muamelelerin yapıldığı yer vergi dairesine bildirmek mecburiyetinde olduğu ve sigorta muamelelerine ilişkin beyannamenin sigorta şirketlerinin kanuni veya iş merkezlerinin bulunduğu yer vergi dairesine verileceği, 48 inci maddesinde ise, mükelleflerin beyanname üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergileri beyanname verme süresi içinde ödemek mecburiyetinde oldukları hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümler uyarınca, mükelleflerin bir ay içindeki vergiye tabi işlemlerini BSMV beyannamesi ile ertesi ayın 15 inci günü akşamına kadar muamelenin yapıldığı yer vergi dairesine beyan etmeleri ve aynı süre içerisinde vergiyi ödemeleri gerekmektedir. Bankalar her bir şube için ayrı ayrı şubelerin bulundukları yerlerdeki vergi dairelerine Hizmet Vergisi (Banka Muameleleri Vergisi) Beyannamelerini e-beyanname ortamında göndermektedir.

Öte yandan, 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasında; Maliye Bakanının aynı il sınırları içinde kalmak kaydıyla mükelleflerin, işyeri ve kanuni merkezlerine bağlı kalmaksızın belirlenecek ölçütlere göre hangi vergi dairesi müdürlüğü veya başkanlığına bağlı olacağını belirlemeye yetkili olduğu, Bakanın bu yetkisini madde hükmünde yer alan sınırlamalara bağlı kalmaksızın vergi uygulamaları bakımından

gerekli gördüğü hallerde mükelleflerin bağlı olacağı vergi dairesi müdürlüğü veya vergi dairesi başkanlığını belirlemek ve bu belirlemeye bağlı olarak bu dairelerin yetki alanını yeniden oluşturmak şeklinde de kullanabileceği hükme bağlanmıştır.

Bu Kanun maddesindeki yetkiye dayanılarak, bankaların talep etmeleri durumunda 1 Şubat 2012 tarihinden itibaren Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı mükellefi olmaları uygun görülmüştür.

Ayrıca, e-beyanname, bilgisayar ve iletişim teknolojisindeki gelişmeler dikkate alındığında şubelere ait vergilerin tek merkezden beyanı ve aynı merkezden ödenmesi, şubelere ilişkin bilgilerin listelenerek beyannameye eklenmesinin, operasyonel maliyeti ortadan kaldıracak ve bu şekilde sağlanacak tasarrufun ekonomiye kazandırılacağı değerlendirilmektedir.

Buna göre, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 44 üncü maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden vergilemede güvenliği ve kolaylığı sağlamak amacıyla 1 Şubat 2012 tarihinden (Ocak 2012 döneminden) itibaren Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığının mükellefi olan bankaların şubeleri tarafından yapılan işlemler dolayısıyla verilmesi gereken Hizmet Vergisi (Banka Muameleleri Vergisi) Beyannamelerinin, genel müdürlüklerince bağlı bulundukları Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığına verilmesi uygun görülmüştür.

Bankalar tarafından verilecek Hizmet Vergisi (Banka Muameleleri Vergisi) Beyannamelerine, il bazında banka şubelerinin adı, vergi kimlik numarası, ödemenin türü, matrahı ve vergi tutarı bilgilerini ihtiva eden listeler eklenecektir.

Öte yandan, banka şubelerinin BSMV'ye ilişkin mükellefiyet kaydı, Aralık 2011 dönemine ilişkin beyannamelerin 15 Ocak 2012 tarihinde verilmesinden sonra Ocak 2012 sonuna kadar ilgili vergi dairesi müdürlüklerince kapatılacaktır.

Ancak, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 160 ıncı maddesi uyarınca, banka şubelerinin BSMV'ye ilişkin mükellefiyet kaydının kapatılması, mükellefin işi bırakmasından önceki dönemlere ilişkin yükümlülüklerini ortadan kaldırmayacak, bu tarihten önceki dönemlere ilişkin vergilendirmeye ve ceza uygulanmasına da engel teşkil etmeyecektir. Dolayısıyla, banka şubelerinin önceki dönemlere ait verecekleri düzeltme beyannamelerini önceden bağlı oldukları vergi dairesine verecekleri tabiidir.

2- Konut Finansmanı Kapsamında Yapılan Sigortalarda BSMV İstisnası

6802 sayılı Kanunun İstisnalar başlıklı 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde 5582 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile yapılan değişiklikle, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A maddesinin birinci fıkrasında tanımlanan konut finansmanı kapsamında yapılan sigortalarda sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar BSMV'den istisna edilmiştir.

Diğer taraftan, 2499 sayılı Kanunun 38/A maddesinin birinci fıkrasında konut finansmanı, konut edinmeleri amacıyla tüketicilere kredi kullandırılması, konutların finansal kiralama yoluyla tüketicilere kiralanması, sahip oldukları konutların teminatı altında tüketicilere kredi kullandırılması ve bu kapsamdaki kredilerin yeniden finansmanı amacıyla kullandırılan krediler şeklinde tanımlanmıştır.

Buna göre, konut finansmanına bağlı olarak yapılan sigortalarda sözleşme ve poliçe üzerinden alınan paralar BSMV'den istisnadır. Ancak, konut bedelinin bir kısmının konut finansmanı kapsamında

alınan kredi ile karşılanıp diğer kısmının tüketici tarafından başka kaynaklardan karşılanması halinde, istisna uygulamasında kullanılan kredi tutarı dikkate alınacak ve kredi tutarına kadar olan sigorta bedeli dolayısıyla alınan primlere BSMV istisnası uygulanacaktır.

Örnek: Konut finansmanı kapsamında alınan konutun bedelinin 200.000-TL, konut alımı için kullanılan kredi tutarının 100.000-TL, konutun yangın sigortası bedelinin ise 150.000-TL olarak belirlenmesi durumunda; 100.000-TL tutarındaki sigorta bedeline isabet eden primler BSMV'den istisna olacak, bu tutarı aşan 50.000-TL tutarındaki sigorta bedeli dolayısıyla alınan primler ise BSMV'ye tabi tutulacaktır.

Ayrıca, konut finansmanı kapsamında yapılan sigorta işlemlerinde BSMV istisnası uygulanabilmesi için aşağıdaki şartlar aranacaktır:

- Sigorta işlemi konut finansmanı kapsamındaki krediler için yapılmış olmalıdır.
- Sigorta poliçesinin hangi ipotekli konut kredisine ilişkin olarak düzenlendiği poliçede belirtilmelidir.
- Konut finansmanı kapsamındaki kredi sözleşmesine ilişkin olarak hangi sigorta işlemlerinin yapıldığı kredi sözleşmesinde belirtilmelidir.
- Sigorta işlemlerine ilişkin istisna uygulaması, konut finansmanı kapsamındaki kredinin süresi ile sınırlı olmalıdır.

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.